

Вынікі студзеньскага пленуму ЦК КП(б)Б

3 дакладу тав. ГЕЯ на менскім партактыве*

Нясавыя зрухі і барацьба за генеральную лінію партыі

Таварышы, наша партыя правяла паспяхова і пераможна змаганьне з трацкіска-зіноўеўскай опозыцыяй, якая прадстаўляла опартуністычны ўхл у радок нашай партыі пад прыкрыццём "левых" фраз.

На нашай памяці прайшла гэта барацьба з так званым "левым" ухілам, па сутнасці справы з опартунізмам, які прыкываўся, аднак, "левымі" фразамі, які вівавіў нашу партыю ў тэрмідарыністве, у забыцці клясавай палітыкі, у задачы клясавых пазыцый і г. д., і г. д.

Ня так даўно мы былі сьведкамі поўнага развалу трацкіскай опозыцыі.

Пасля пастановы зьезду партыі, які прызнаў трацкіскае погляды вясумшчальнымі з прыбываннем у партыі, нам прыйшлося перанесці агонь направа і ў апошнія два гады галоўнай небяспекай была правая адкрыта опартуністычная небяспека; галоўная барацьба нашай партыі ішла па гэтай лініі.

Тав. Молатаў на апошнім пленуме ЦК партыі так характарызуе сутнасць разыходзяч з правымі: "Нарэшце, у аснове спрэчак ляжыць розная ацэнка клясавых сіл, розныя адносіны да клясавай барацьбы, рознае разуменне клясавых задач". Барацьба з групай Рыкава, Бухарына і Томскага ішла, такім чынам, на ўсіх пытаньнях генеральнай лініі.

Зараз мы перажываем пэрыяд, калі і правы ўхл прымушаны да адступленьня. Адступаючы, ён робіць гэта ня шчыра, ня сумленна, ня проста, стараючыся змазаць разгалосьці і прадставіць справу так, што быццам-бы правыя супярэчылі толькі супроць надзвычайных мер, а з генеральнай лініяй партыі былі згодны.

Досыць перабраць асноўныя пытаньні нашых разыходзяч з правымі, хаця-б толькі ў галіне нашай сялянскай палітыкі, каб убачыць, што гэтыя заявы прадстаўляюць з сябе няшчырую, двудліную спробу задняй лічбай прадставіць справу ў лепшым выглядзе чым яна абсталла. Сапраўды-ж правыя замест палітыкі наступленьня на капіталістычныя элементы вёскі і гораду прапаноўвалі палітыку адступленьня. Правыя выступаюць з асаблівай палітычнай плячформай.

Асноўныя масы сялянства пад кіраўніцтвам рабочых ідуць зараз у калектывы, ствараючы праднасылкі д.я. далейшага набадавання сацыялізму на вёсцы і для выкарчованьня караньняў капіталізму, даючы гэтым самым лепшы адказ на характар нашых узаемаадносін з сялянствам. Іменна поспехі нашай палітыкі, поспехі сацыялістычнага будаўніцтва і вялізарныя клясавыя зрухі на вёсцы тлумачаць той факт, што правыя прымушаны да адступленьня. І якраз тая акалічнасьць, што мы толькі што мелі поўную капітуляцыю трацкістых, што мы перажываем зараз паласу адступленьня правых ўхілістых, — гэта акалічнасьць можа стварыць

у партыі небяспеку дэмабілізацыіных настрояў. Можа стварыць уражаньне, што н.м. можна адпачыць і не займацца пытаньнямі барацьбы з ухіламі. Гэта было-б няправільнай пастаноўкай пытаньня.

Задача партыйнай арганізацыі заключаецца і надалей у тым, каб вытлумачваць усю памылковасьць поглядаў права-опартуністычнага ўхілу—гэтай галоўнай небяспекі на дадзеным этапе—і, не абмяжоўваючыся адной растлумачальнай работай, няўхільна ўзмацняць барацьбу з ідэалёгіяй і практыкай правага опартунізму. Мы маем рад скручэньняў партыйнай лініі ў розных галінах савецкай, коопэрацыйнай, гаспадарчай і партыйнай работы.

Без самакрытыкі, без шырокага ўдзелу ўсёй партыйнай і беспартыйнай масы ў правярцы, у выпраўленьні надахонаў нашай штодзённай работы, мы гэтых скажэньняў ня выявім і ня выправім. Там, дзе мы маем аднакі задіску самакрытыкі, там мы павінны з усёй рашучасьцю наваліцца на тых, хто перашкаджае ўдзелу шырокіх мас рабочых і асноўных мас сялянства ў справе выпраўленьня памылак у нашай рабоце.

Правая небяспека паранейшаму застаецца галоўнай, асноўнай небяспекай. Але трэба сказаць некалькі слоў аб магчымасьці на дадзеным этапе і некаторых "левых" загібаў: "Калі наша партыя змагаецца супроць "левай" фразёрства, да асноўнага ядра партыі далучаецца няўхільна частка правых элементаў. Калі партыя пераносіць асноўны агонь супроць правых, разам з асноўным ядром партыі ідуць і тыя, хто, імкнучыся да перамогі над правымі, разлічвае не на тое, каб абараніць ідэю моцнага саюзу рабочае клясы з сярэдняком і падвесьці пад гэты саюз новую вытворчую базу (колгасы), а на тое, каб адыйсьці ад ідэі моцнага саюзу з сярэдняком, праз арганізацыю саюзу беднаты" (Сталін).

Правая небяспека паранейшаму застаецца асноўнай небяспекай і змагацца з ёю трэба і растлумачэньнем, і правэркай практычнай работы ўсіх арганізацый і ўстановаў. Побач з гэтым партыі трэба быць гатовай даць адпор і «левым» загібам, там, дзе яны ўзьнікаюць.

Поспехі сацыялістычнага будаўніцтва пацвердзілі правільнасьць генеральнай лініі партыі. Гэтыя поспехі заключаюцца перш за ўсё ў бурным росьце нашай прамысловасьці.

Гэты рост прамысловасьці абумовіў у асноўным і той вялізарны зрух у пытаньнях калектывізацыі, які мы зараз перажываем.

Пытаньні калектывізацыі і задачы веснавой пасяўной кампаніі

Не выпадкова таму пленум ЦК КП(б)Б, які скончыўся гэтымі днямі, паставіў першым і асноўным пытаньнем свайго парадку дня пытаньне аб калектывізацыі сельскай гаспадаркі.

Па Беларусі паводле даных, якія адносяцца да другой паловы сьнежня, мы мелі звыш 21 проц. усёй сельска-гаспадарчай плошчы пад колгасамі.

У канцы 1928 году ў Беларусі лічылася пад колгасамі 54000 гэк. да канца-ж 1929 году мы мелі ўжо 1498900 гэк. Гэта вялізарнейшы зрух.

Працэс калектывізацыі, яго бурны рост і імклівыя тэмпы паказваюць, што шляхі будаўніцтва сацыялізму прайшлі зусім ня там, дзе іх бачылі правыя ўхілістыя. Першае, рост калектывізацыі дазволіў партыі зараз паставіць задачу, якая зьяўляецца асноўнай палітычнай задачай партыі на бліжэйшы адразак часу,—задачу ліквідацыі кулацтва, як клясы. На працягу году ад VIII зьезду партыі з 1919 году мы праводзілі палітыку абмежаваньня эканамічных імкненьняў кулацтва. Зараз мы маем дастатковую базу і ў прамысловасьці і ў сельскай гаспадарцы для таго, каб паставіць перад сабой задачу ліквідацыі кулацтва, як клясы.

Кулацтва зьяўляецца буйнейшым атрадам буржуазіі ў нашай краіне. Мы павінны ліквідаваць кулацтва, як клясу.

Рост калектывізацыі паказвае нам шляхі будаўніцтва сацыялістычнай сельскай гаспадаркі. Стварэньне колгасаў адрывае нам пэрыя магчымасьці кіраваць сельскай гаспадарчай, накіроўваць яе разьвіцьцё ў пэўнае для нас кірун. увесці новыя мэты апрацоўкі зямлі, новыя машыны, павышаць прадукцыйнасьць працы ў сельскай гаспадарцы і ўводзіць туды ці іншыя культуры.

Нарэшце, разьвіцьцё калектывізацыі дазваляе нам паскорыць тэмпы разьвіцьця ўсёй нашай сацыялістычнай гаспадаркі.

Наш апошні пленум ЦК КП(б)Б шчыльна заняўся пытаньнем калектывізацыі.

Пленум устанавіў заданьне: ня менш 35 проц. яравога каліну апрацоўваць і засяць калектывнымі гаспадаркамі ў бліжэйшую вясну. Гэта ставіць перад намі надзвычайна сур'ёзную задачу ў галіне правядзеньня веснавой сяўбы. Увосень 1930 году мы разьлічваем мець па Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспубліцы палову ўсёй пасеўнай плошчы занятай пад колгасамі. Пленум паставіў, што калектывізацыя ўсіх бядняцка-сярэдняцкіх сялянскіх гаспадарак павінна быць закончана ў межах нашай рэспублікі да канца 1931 году, г. зн. на працягу двух год.

Пленум падкрэсьліў тую думку, якая караніцца і ў апошняй пастанове ЦК УсеКП(б) аб тым, што партыя павінна самым рашучым чынам увікнуць памылак у бок затрыманьня разьвіцьця колгасаў. Затрыманьне разьвіцьця калектывных гаспадарак было-б найвялікшай памылкай.

Пленум асабліва спыняўся на пытаньнях клясавай барацьбы ў вёсцы, у сувязі з разьвіцьцём калектывізацыі. Ясна, што кулак даграм сваіх пазыцый ня здасьць, ліквідаваць кулацтва, як клясу, можна толькі ў самай жорсткай і ча-

самі ў крывавай барацьбе з кулацтвам.

Бухарын прадстаўляў сабе справу так, што ў нас ня можа быць вострай клясавай барацьбы. Раз,моў мы рушыліся да сацыялізму, сацыялістычны сэктар павялічваецца і ўзрастае, аддаскае капіталістычны сэктар на больш слабыя пазыцыі,—гэты аслаблены капіталістычны сэктар ня здолее аказаць нам упарты супраціўленьня.

У сапраўднасьці, аднак, адбываецца ня так.

У апошнія месяцы, напрыклад, наглядаецца рост кулацкага тэрору ў межах Беларусі, абвастрэньне клясавай барацьбы.

Пленум пацвердзіў раней прынятую пастанову аб тым, каб кулака ў колгасы ня пускаць. Яго трэба вывесці на сьвежую ваду там, дзе ён пасьпеў у колгасы пралезьці. Трэба гнаць кулакаў з колгасаў там, дзе яны ўжо пралезьлі. Пленум звярнуў увагу ў сваіх пастановах на пытаньні пастаноўкі работы з беднотай. Групы беднаты ў вёсках і сёлах павінны зьявіцца нашай апорай у справе правядзеньня калектывізацыі.

Пленум прыняў пастанову, якая прадагледжае стварэньне груп беднаты ў калектывных гаспадарках, асабліва ў колгасах прасьцейшага тыпу, бо ў калектывах захоўваюцца яшчэ асобныя моманты клясавай барацьбы. У асобе груп беднаты мы будзем мець апору для таго, каб захаваць гэтыя колгасы ад развалу.

Такім чынам, пытаньне аб кулаку, пытаньне аб далейшым бязлітасным наступленьні на кулака было адным з асноўных на пленуме ЦК.

Гэтае пытаньне ставілася часамі і ў некалькі прымітыўнай форме: куды дэваць кулака, калі мы ствараем колгас?

Ясна адно, таварышы, ствараючы калектывныя гаспадаркі, мы ня можам пакінуць кулака, каб яго зямля перапаляталася з зямлёй колгасу, ня можам дапусьціць, каб кулак праводзіў у колгасах сваю шкодную, падрыўную работу. Пры землеупарадкаваньні колгасаў нам абавязкова трэба выдзельць для калектывных гаспадарак суцэльныя масы зямлі, неразьбітыя, не пераразаныя палямі і зямлямі кулакоў, якіх мы ў колгасы ня пусьцім.

Толькі ў выніку няўхільнага і выразнага правядзеньня генеральнай лініі нашай партыі мы здолелі паставіць перад сабой задачу ліквідацыі кулацтва, як клясы.

Сярдняк свой выбар зрабіў і пашоў за пролетарыятам па шляху калектывізацыі. Усё гэта адбываецца ў абставінах яшчэ большага абвастрэньня клясавай барацьбы на вёсцы. Зусім відавочна, што сярдняк толькі тады перастане хістацца, калі адна з кляс—сельская буржуазія—кулацтва—будзе ліквідавана і калі пад кіраўніцтвам уплывам пролетарыату на базе індустрыялізацыі с.г. сацыяльная прырода сярдняка будзе перароблена. І таму ліквідацыя матэрыяльнай асновы кулацтва зьяўляецца нашай асноўнай задачай, якая паставлена перад намі цяперашнім этапам будаўніцтва сацыялізму.

Кулацкія сродкі вытворчасьці павінны арганізавана пераходзіць у грамадскую ўласнасьць колгасаў. Гэтым самым ліквідуецца эканамічная і вытворчая база кулацтва як клясы. Зусім зразумела, што раскулачваньне патрабуе вялізарнай арганізацыі бядняцка-сярдняцкіх мас, патрабуе вялізарнай мобілізацыі ўсіх партыйных арганізацый.

Разгорнутым фронтам партыя павяла яшчэ больш бязлітаснае наступленьне на кулака. І ніякіх хістаньняў партыя ў барацьбе за ліквідацыю кулака, як клясы, не дапусьціць. Бядняцка-сярдняцкія масы вёскі пры кіраўнічай дапамозе рабочае клясы і пад кіраўніцтвам калектывізацыйнай партыі ліквідуецца кулацтва, як клясу.

Савецкія гаспадаркі павінны зьяўляцца кіраўнічым фактарам у вёсцы

У пытаньнях калектывізацыі вялізарнейшую ролю павінны адыграць нашы савгасы. На пленуме адзначаліся імкненьні да ліквідацыі савгасаў, шляхам зьліцьця іх з колгасамі. Гэта ў корані няверна. Савецкія гаспадаркі павінны зьяўляцца кіраўнічым фактарам у вёсцы: савецкія гаспадаркі будуць зьяўляцца кіраўнічым фактарам у справе машынізацыі вёскі, арганізацыі трактарных калён, арганізацыі конна-трактарных баз і г. д.

Таму ня толькі недапушчальны якія-небудзь хістаньні ў бок ліквідацыйных настрояў у адносінах да савецкіх гаспадарак, але наадварот—з усёй рашучасьцю, выразнасьцю і яснасьцю павінна быць падкрэслена новая, больш адказная і больш высокая роля, якая выпадае на савецкія гаспадаркі ў сувязі з калектывізацыяй.

Рабочая кляса ў цэлым і наша партыя ў першую чаргу, як авангард рабочае клясы, павінна даць арганізатару для вёскі. Гэту арганізуючую ролю мы выканаем, накіроўваючы зараз у вёску тысячы лепшых рабочых і лепшых камуністых з гораду. Машынабесплячэньне вёскі павялічваецца з году ў год. Мы і ў гэтым годзе атрымаем большую колькасьць трактараў, чым у мінулым годзе. Відавочна, што ў бліжэйшыя год-два-тры выкарыстаньне пераваг колгасаў можа быць дасягнута толькі шляхам найлепшай арганізацыі працы ў колгасах, шляхам строгай эканоміі сіл і сродкаў і дакладнай арганізацыі і разьмеркаваньня працы ўнутры саміх калектывных гаспадарак. Асаблівае значэньне набыла конна-цягавая сіла, якая павінна быць у максымальнай ступені выкарыстана. Гэтыя вялізарныя задачы падаюць на плечы нашай партыі таму, што роля арганізатару належыць іменна нам.

Да надыходзячай веснавой сяўбы мы павінны рыхтавацца ўсімі сіламі. Пленум адвёўся да задачы падрыхтоўкі веснавой пасеўнай кампаніі як да сур'ёзнай экзамена на шляху сацыялістычнага перабудаваньня сельскай гаспадаркі.

*) Даклад тав. Гея друкуецца ў скарачэным відзе. Працягу заўрашнімі нумары.